

NÉPLAP

Szerkesztőség: Debrecen, Ferenc J.-út 28. II. em.
Kiadóhivatal: József kir. herceg-u. 16.

DEMOKRATIKUS NAPILAP

Előfizetési árak: Egy óra 750 P
Negyedévre 21— P
Félévre 40— P

A vörös hadsereg 110 km széles szakaszon elérte a szlovák határt

**Végső erőfeszítéssel folyik a nyugati német ellenoffenzíva
Szakadatlan légitámadások a német hátsószár ellen**

Nyolcvan kilométer széles fronton folyik a német-belga határon három nappal ezelőtt megindult nagyszabású német ellenoffenzíva. Rundstaedt vezértábornagy, az egész nyugati hadszíntér német főparancsnoka nemcsak nagy tüzei és — a német lehetőségekhez képest — erős légi előkészítéssel vezette be a támadást, hanem intenzív lelki előkészítést is kívánt nyújtani a rohamcsapatoknak. Az amerikaiak által az első napokban ejtett német hadifoglyoknál megtalálták kiáltványát, melyben felhívja a csapatokat teljes erőbevetésre azzal, hogy most az egész birodalom léte forog kockán, ütött az óra a döntő hadművelet megindítására és a szövetséges hadseregeknek német területeiről való kiűzésére.

Ezúttal a német propaganda-minisztérium is feladta a hadműveletekkel kapcsolatban általában tanúsított óvatosságát. Sündermann helyettes birodalmi sajtófőnök közölte a német néppel a döntőnek beállított offenzíva megindulását; a közlés szerint

*** hadművelet terveit maga Hitler készítette el**

és ez volt az oka az utóbbi időben tanúsított visszavonultságának. Most majd megmutatja a német hadsereg, hogy hiába parentálták el, még mindig képes nagyszabású támadó hadműveletek megindítására is.

Mind ezek a jelek, valamint a hadijelentések hangja azt bizonyítják, hogy a német hadvezetés ezúttal tényleg mindent kockára vet:

vagy sikerül stratégiai szempontból döntő eredményt elérnie, vagy vállalja az offenzíva összeomlásával okvetlenül együttjáró súlyos ember- és anyagveszteségeket, valamint lelki reakciót,

mely aztán éreztetni fogja hatását a német hadsereg és hátsószár álláspontjára a további hadviseléssel kapcsolatban.

Az olvasó még emlékezik talán a német hadviselés fénykorában kiadott közleményekre. Egy-egy

nagyszabású német támadás megindítása után napokig még egy utalás sem volt található a hadijelentésben, még kevésbé a sajtóban. Utóbb is csak nagyon óvatos közlések és csak a teljes hadműveleti siker elérése után kezdtek szólni a harsonák a propaganda-minisztérium gombnyomására. Ez az óvatosság arra szolgált, hogy a támadó hadműveletek esetleges sikertelensége esetén bagatelizálni lehessen az egész akciót.

Most nem törődtek a sikertelenség estén okvetlenül bekövetkező hátrányokkal, mely egyként okozhatják a front és hátsószár összeomlását.

A német hadigépezet mai állapotában egy nagyszabású offenzíva megindítása kétségtelenül házardjáték: vagy hatot, vagy vakot.

Jóllehet még nincs teljes képünk az offenzíva méreteiről, megállapíthatjuk, hogy ez külső körülményeiben az 1918. évi utolsó nagy német offenzívára emlékeztet. Ekkor is összeszedte Ludendorff a megvert német hadigépezet még rendelkezésre álló összes tartalékait és nagyszabású támadást indított, melynek összeomlása után nem volt többé megállás, csak megszakítás nélküli hátrálás, úgyhogy maga Ludendorff volt kénytelen a császári kormánynak azt a tanácsot adni, hogy a további hadviselés reménytelen lévén, kérjen fegyverszünetet az ántántól.

Most sokkal kedvezőtlenebb körülmények között indult meg a támadás:

a szövetséges csapatok mindenütt a német határokon belül vagy azok közvetlen közelében állnak, a német közlekedés, hadiipar, üzemanyagtermelés, a szövetségesek döntő légitőlényei folyton — amely különben már a támadás első napjaiban is megmutatta erejét az elhárításban — meg van bénítva és végül, de nem éppen utolsó sorban, a keleti arcvonalon ma nem egy békére kényszerített cári Oroszor-

szág és egy szövetséges Monarchia áll, hanem a diadalmasan előnyomuló vörös hadsereg döngeti a felszabadított dunai népek segítségével a birodalom keleti kapuit.

Csak a végső kétségbeesés dik-tálhatta Hitler Adolfnak, hogy a kimerülőben lévő német ember- és anyagállományból még összeszedhető erővel nekirohadjon a légitőlényben lévő ellenfél acélfalának. Mit számít neki újabb embertömegeknek a biztos halálba küldése egy reménytelen offenzíva során. Közelebbi célja: megelőzni Eisenhower tábornok nagy téli offenzíváját, a távolabbi: újabb injekció adása a reménytelen harc ellen lázongó tömegeknek.

Ez a fajta hadvezetés a sarkbaszorított patkány viselkedéséhez hasonlít, mely reménytelen helyzetben nekiugrik a fenyegető csizmasaroknak.

Már az első hírekből megállapítható, hogy

a szövetséges hadvezetés megőrizte teljes higgadtságát:

Tart a német ellentámadás nyugaton

London, december 19. Az 1. amerikai hadsereg csapatai rendkívül heves ütközetben állanak azon a 80 km-es szakaszon, amely Monschautól a belga—német—luxemburgi határ déli részéig terjed. A németek rendkívül nagy erővel támadják a szövetségeseket, amelyek szívósan próbálják feltartóztatni a német gyalogságot és páncélosokat, miközben hátrálni kénytelenek. A németek egy további területen előretörve, támadásra indultak tankokkal és gyalogsággal és tovább

A nyugati arcvonal többi szakaszán tovább halad a szövetséges offenzíva

London, december 19. A német ellenoffenzíva területétől északra a 9. hadsereg arcvonalán az amerikai csapatok tisztogató hadműveleteket hajtanak végre. A szö-

a nyugati hadszíntér összes szakaszain a szövetséges hadseregek folytatják előnyomulásukat német területen, a Westwall erődtírnői ellen és a légihaderő az eredeti tervek szerint folytatja hatalmáért nonstop-offenzíváját a német mögöttes területek ellen.

Montgomery tábornagy

nyilván elég helyi és hadműveleti tartalékkal rendelkezik

és nem engedni zavartatni eredeti támadó terveit. Az O. K. W. nem éri el közvetett célját: a szövetséges haderő egy részének elvonását a súlyosan fenyegetett német frontszakaszról.

Minden nagyerejű támadás szükségszerűen kezdeti sikereket arat. De utóbb megfelelő alapozás és újabb tartalékok híján, amikor a másik fél összevonja saját tartalékait, bekövetkezik a megtorpanás, majd összeomlás. Az ezzel együtt járó súlyos veszteségek és lelki reakció pedig a végső kimerülés következményeként magával hozzák a háború korábbi befejezését.

Vázsonyi István.

nyomulnak előre, sok községet és kisebb várost elfoglalva. A jelentések szerint megszállták Malméd városát. Mintegy 40 kilométernyire délnyugatra, Luxemburgban is újabb tényereségre tettek szert. Az amerikai gyalogság újonnan összegyűjtött és felszerelt német páncélos hadosztályok ellen harcol. A szövetséges repülők tegnap 95 német páncélost pusztítottak el és 46 repülőgépet lőttek le. A szövetségesek vesztesége 11 vadászgép volt.

vetséges csapatok a dillingeni és saarlauterni hídfőállásban előretörték. A 7. amerikai hadsereg a Palatinatus-arcvonalon a West-

wall főerődítményeit ostromolta és 3 km-nyire nyomultak előre Wisenburgtól északra. Közép-

Elzászban, Kolmártól északnyugatra továbbra is heves harcok folynak.

Összeomlott a kelet-szlovákiai német ellenállás

London, december 19. Az orosz hadijelentés közli: A szovjet csapatok újabb térférségre tettek szert. Miskolctól északkeletre megölték a Sátoraljaújhegytől nyugatra fekvő erdős dombvidéket, eközben megszállták több községet, köztük Abaujvárt és Göncöt és elérték a Hernádot. Ugyanekkor Miskolctól északra és északnyugatra a szovjet csapatok 30 helységet foglaltak el, köztük Bánrévét, Bodvaszilast, Tornát és Buzitát. A hadijelentés közli, hogy a dél felé előretörő szovjet csapatok mintegy 110 km-es fronton elérték a régi magyar-csehszlovák határt és több községet elfoglaltak. Miskolctól északkeletre az oroszok vasárnap 1850 német és magyar katonát ejtettek fogságba. Petrov tábornok kelet felől nyomul előre Kassa irányában; jelentések beszámolnak a kelet-szlovákiai német ellenállás összeomlásáról.

Sopront bombázták

London, december 19. Tegnap fényes nappal az Olaszországból

Ejjel-nappal folyik a német hátország légi bombázása

London, december 19. Olaszországi támaszpontokról felszálló 1300 amerikai nehézbombázó súlyos támadást intézett Sopron, Graz, Ulm és Duisburg vasúti célpontjai és Blechhammer, Moravska-Ostrava, Oberthal olajtele-

pei ellen. Moszkító-gépek Hanaut és Wünstert bombázták. A huszonnégyórás többzergépes teljes szövetséges bevetés vesztesége 21 bombavető és 8 vadászgép volt. Száz felszállt német vadászból 48-at lelőttek.

Amerikai álláspont a lengyel kérdésben

London, december 19. Stettinius külügyminiszter az Egyesült Államoknak az orosz-lengyel kérdésben elfoglalt álláspontjáról a következőket jelentette ki: Az Egyesült Államok félreérthetetlenül erős és független lengyel államot ohajtanak. Kívánják továbbá, hogy semmiféle formában se korlátozzák a lengyel népek azt a jogát, hogy a maga legjobb belátása szerint cselekedjék belső politikai ügyeiben. Az Egyesült Államok véleménye szerint a határkérdések rendezését a háború utánra kellene halasztani, ez azonban nem jelenti azt, hogy ne folyhassanak barátságos tárgyalások megállapodás útján létrehozott egyezményekről. Ha a lengyel nép és kormány ilyen alapon hozzájárul bizonyos nemzeti csoportok kicseréléséhez, az Egyesült Államok támogatni fogja Lengyelországot. Az Egyesült Államok továbbra is kitartanak amellett a hagyományos elv mellett, hogy nem hajlandó garantálni semmiféle meghatározott

határ vonalat. Az Egyesült Államok olyan világbiztonsági szervezet felállításán dolgozik, amelynek keretén belül az Egyesült Államok a többi tagállammal együtt fogja ellátni a világbiztonság megőrzésének feladatát.

A lengyel földreform a megvalósítás útján

Moszkva, december 19. Lengyelország felszabadított területén a parasztpárt megyei gyűlésén nagy lelkesedés közepette fogadták a különböző járásokról benyújtott földreform végrehajtására vonatkozó jelentéseket. A felszólalt kiküldöttek egyhangúlag hangsúlyozták a Lengyelországban jelenleg megvalósítás alatt álló földreform történelmi jelentőségét és kiemelték, hogy a lengyel felszabadítási bizottság tekintélye őrjási mértékben megnövekedett. A megyei gyűlés kiküldöttei követelték, hogy a lengyel nemzeti felszabadítás bizottságát a lengyel köztársaság ideiglenes nemzeti kormányává alakítsák át.

Magas árat

F I Z E T E K
szövetekért, vászon-
ért, kecskéért,
uj és ócska férfi- és női ruhákért
H í v á s r a házhoz megyek
Piac-u. 59 üzlethelyiség

Polgár fodrászat

a Gambinus átjáróban
minden nap 9-2-ig
d o l g o z i k
H a i f e s t é s,
t a r t ó s h u l l á m

A japán elleni háború

London, december 19. Amerikai Szuper-repülőerődök ma Japán ipari célpontjait bombázták, súlyos támadást intéztek a magójai repülőgépgyár ellen. Három nap alatt ez volt a második Szuper-repülőerőd-támadás Japán ellen.

Más gépek a kínai Hankau városát bombázták.

A Fülöp-szigeteken a múlt héten 742 japán repülőgép semmisült meg, vagy rongálódott meg. Mindoro körzetében további 48 japán gép pusztult el. Lejte-szigetén amerikai hadosztályok teljesen elpusztították a japán 26. hadosztályt.

Mindoro szigetén tovább tart a partraszállt amerikai erők előnyomulása; már 11 km-re jutottak San Josén túl.

Washingtonból

jelentik: Richard Low államminiszter Washingtonba érkezett, hogy megbeszéléseket folytasson a felszabadított területek megsegélyezésére vonatkozó problémákról. Richard Low-t a külügyminisztérium és a hadügyminisztérium tisztviselői fogadták.

Politizáljon-e a vasutaság?

Nyílt levél Schmotzer felügyelő és Csabai mérnök urakhoz

Schmotzer felügyelő úr 1944 november 23-án többek között ezt mondta a fűtőházi munkásoknak: „Megkérem magukat arra, hogy ne politizáljanak, mert a politikát maguk nélkül is elintézik.”

Ezzel kapcsolatosan szeretnénk valamit kérdezni Öntől. Tudja-e Ön, hogy mit mondott ezzel? Azt, hogy a vasúti munkásság csak robotoljon és egyebet ne is tegyen. Tehát ne olvasson újságot, ne művelje magát, ne érdeklődjék saját és munkatársai sorsa iránt, ne szervezkedjék, ne merjen beleszólni saját ügyeinek intézésébe, mert hiszen az itt felsoroltak mind a politikum fogalma alá tartoznak.

Egy ilyen kijelentés után egyáltalán nem csodálkozunk, ha Schmotzer felügyelő úr azt tanácsolná, hogy a munkásoknak a nagygyűlést ki kellene operálni, hogy a „fertőző gondolkodás” egyáltalán ne zavarja őket a munkában.

S hogy ezt az ügyet nyilvánosság elé hozzuk, bőségesen van rá okunk. Tudomásunk van arról, hogy Csabai István mérnök úr viszont azt a kijelentést tette, hogy nem ismeri el a fűtőházi bizalmi testületet s véleménye szerint a fűtőházi munkásoknak „benőhetett volna már a fejük lágya”.

A fűtőházi vasúti munkásságnak már benőtt a fejlégya! És önnök, aki ezt a reakciós, munkásellenes kijelentést tette, alkalma lesz erről meggyőződni. Ön fel akarja venni a harcot a szakszervezetekkel és a kommunista párttal, Csabai úr?

Ön ez előtt három hónappal ezért a kijelentésért dicséretet és vállveregetést kapott volna a fasisztáktól. De ez az idő lejárt! S hogy a vasutaság szervezkedni

akar, ehhez az üzletvezetőségnek és önnök csak annyi köze lehet, hogy tudomásul veszi, vagy esetleg elősegítheti.

De megakadályozni a vasúti munkások szervezkedését mind politikai, mind gazdasági téren; ez ellen propagandát kifejteni, vagy akár csak becsülni: ez a ténykedés szemben találja magát az öntudatos vasúti munkássággal, amelynek most már egyik követelése, hogy kizárólag demokratikus vezetőség kerüljön a vasút élére is.

(Balogh Elemér.)

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT debreceni szervezete szerdán (20-án) délután félnégy órakor taggyűlést tart. A leigazolt párttagok pontos megjelenését kéri a Pártvezetőség.

Felhívjuk Debrecen lakosságát,

hogy a birtokában lévő nemzeti zászlókat és szabadsághősaink: Kossuth, Petőfi, Rákóczi, Tánácsics, Dózsa stb. nagy képeit — rövid időre, tulajdoni jogának fenntartása mellett — adja be a Magyar Kommunista Párt helyiségébe, Piac-u. 59. sz. I. emelet.

Az evangélikus templomban

december 24-én fél 3 órakor, 25-én 10 órakor és fél 3 órakor, 26-án 10 órakor istentisztelet lesz. Az istentiszteleti szolgálat ellátására Thuróczy Zoltán nyíregyházi püspök Tekus Ottó csíkszeredai lelkesít kúldi ki. Urvacsoportok 25-én délelőtt lesz. Az ünnepi istentisztelet alatt a lelkes az elmaradt kereszteleket is elvégni és előzetes bejelentésre aggok és betegnek részére az úrvacsorát háznál is kiszolgáltatja. Az előzetes bejelentést Miklós-utca 3. szám alatt az egyházfőnél kell megtenni.

Apollo mozi

MA, december 20-án délelőtt 11 órakor, délután 1 és 3 órakor

Lenin 1918-ban

című filmet mutatja be!

Meteor mozgó

MA, december 20-án délelőtt 11 órakor, délután 1 órakor

A szivárvány

című művészeti szovjet-filmet mutatja be!

A szó, min
tőba, hullt a
mozduló életé
rűi végigfutol
részekben, m
róla, hullám
véleményt köv

Nemzetgyű
tárgyaljuk, a
megmozgatta
kat. De vajjo
működésbe h
dolgozók vagy
lők helyesen
lyesen beszél

Mi az értelm
jelentősége a

Voltak és
tők és rémek
hiszeműfűk é
akik azt haz
hogy a Szé
harca a magy
jelenti. Külö
fegyvertársa

szag a néme
az ország fele
mélyes ügyük
fujva fel, azt
harc élet és
nincsen. Szár
semmisülést,
ez a küzdelem
élni fog, sőt r
zán élni!

Ma mit tap
hadsereg fel
hama a nem
totta fel. Mi
tikus agy és
A magyar á
téséről szó s
mulnak el ö
országot eg
célokért a fa
rántották és

A Nemzetg
ték arra, ho
csak a fasizm
német vagy
független
meri, szabad
tet akar.

Gyalázták,
a multban a
tákat. Azt hi
hadsereg ár
fogják ragad
nalkozó na
mulasztják e
vetkezik. m
hozza. A ny
nyok tövébe
függetlenség
porát is elfű
dolgozók E
kerülnek.

A Magyar

Kar

zsol
mes

a
könyv

Kar

zsol
mes

a
könyv

Kar

zsol
mes

a
könyv

Kar

zsol
mes

a
könyv

Kar

zsol
mes

a
könyv

Kar

zsol
mes

a
könyv

Kar

zsol
mes

a
könyv

Kar

zsol
mes

a
könyv

Nemzetgyűlés

A szó, mint kavics a dermedt tóba, hullt az ország óvatosan mozduló életébe. Szélesedő gyűrűi végigfutottak a felszabadult részekben, mindenütt beszélnek róla, hullám hullámot, vélemény véleményét követ.

Nemzetgyűlés lesz! Halljuk és tárgyaljuk, a történelmi esemény megmozgatta a magyar dolgozókat. De vajon minden koponyát működésbe hozott-e? És a gondolkodók vagy a róla csak beszélők helyesen gondolkoznak és helyesen beszélnek-e?

Mi az értelme, változtató, építő jelentősége a Nemzetgyűlésnek?

Voltak és vannak rémeket látók és rémeket terjesztők, rosszhiszeműek és korlátolt agyúak, akik azt hazudták itt éveken át, hogy a Szovjetunió győzelmes harca a magyar állam szétzúzását jelenti. Különösen mióta utolsó legyvertársa maradt Magyarországnak a német imperializmusnak, az ország felelőtlen urai saját személyes ügyüket országos kérdéssé fújva fel, azt harsogták, hogy ez a harc élet és halál harca, középút nincsen. Számukra valóban megsemmisülést, halált hozott és hoz ez a küzdelem, de a magyar nép élni fog, sőt nélkülük fog csak igazán élni!

Ma mit tapasztalunk? A vörös hadsereg feltartóztatlanul rohama a nemzeti erőket szabadította fel. Minden építő demokratikus agy és kéz munkához láthat. A magyar állami élet megszüntetéséről szó sincsen, csak azok nemulnak el örökre, akik az egész országot egyéni, vagy osztálycélokért a fasizmus vérfolyamába rántották és romlásba vitték.

A Nemzetgyűlés döntő bizonyíték arra, hogy a vörös hadsereg csak a fasizmus ellen — legyen az német vagy magyar — harcol, a független Magyarországot elismeri, szabad magyar nemzeti élet akar.

Gyalázták, tüzzel-vassal irtották a multban a magyar kommunistákat. Azt hirdették, hogy a vörös hadsereg árnyékában magukhoz fogják ragadni a hatalmat, a kinnálló nagy lehetőséget nem mulasztják el. Véres diktatúra következik, mely a nemzet halálát hozza. A nyilasok a német szurovok tövében valóban ezt tették: függetlenségünk utolsó gyémántporát is elfűjték, a magyarul gondolkodók Bakó László bitójára kerülnek.

A Magyar Kommunista Párt

Karácsonyra

zsoltár, imakönyv, képesmesés- és ifjúsági könyvek

a „Méliusz”

könyvkereskedéséből

Karácsonyra

ombfűrészkészlet, gyermekjáték, korcsolya nagy választékban kapható

Sesztina Lajos

vasnagykereskedésében.

nem nyilas terroristák csörtető kíméletlen hada. Nem tört hatalomra, eszeágában sem volt. Felismerte az ország megmentésének módjait, szigorú önfenntartással nemzetépítő munkához látott, közös munkára hívta az összes demokratikus pártokat.

A Nemzetgyűlés az új, hatalmas nemzeti egységet jelenti, minden alkotóerő összefogását, a magyar harcos demokrácia megszilárdulását.

A magyar alkotmányos tényezőket részben a náci erőszak semmisítette meg vagy hurcolta el, részben bitangul elárulták a hazát. Ezzel az alkotmányos élet megszűnt. Törvényhozó testület kell, amely a lehetőséghez képest széles népi alapon tevődik össze és mindaddig gyakorolja a szuverén törvényhozó hatalmat, amíg ezt a szerepét az általános, titkos választójog alapján megválasztott országgyűlés át nem veszi.

Erre égetően szükségünk van. Sajnos, országszerte kevés közéleti vezető volt a változás nehéz napjaiban tisztában a valósággal, a nép érdekeivel. A száraz jogi

iormákat tartva szemük előtt, megfélemlítettek a dolgozók érdekeiről, elszakadtak az élettől. Nem voltak hajlandók cselekedni ott, ahol még nem lett volna késő a segítség, hagyták a javakat elpusztulni, arra hivatkoztak, hogy nincs felhatalmazásuk, joguk. Erre sajnálatos példát adtak városunk irányítói is. Megfélemlítettek a régi római jogszabályról: Salus rei publicae auctora lex esto — az állam érdeke legyen a legfőbb törvény!

Ezeknek a parancsváró, a felelősséget mindig másokra áthárítani akaró, élettelen vezetőknek nagy megnyugvás lesz a Nemzetgyűlés parancsoló szava. Tehetlenségüket ezentúl jogi formák hangoztatásával nem takargathatják.

A Nemzetgyűlés jelenti a szuverén jogforrást, a szabad, demokratikus országot, a dolgozók védelmét, a legfőbb alkotmányos tényezőt, amelyre hivatkoznunk, építenünk kell.

Nemzetgyűlés lesz! Beszéljünk róla, hirdessük, hogy a független, erős, demokratikus Magyarország életét jelentik és hozzák a történelem beköszöntő nagy napjait.

Radó István.

Debrecen város megválasztott nemzetgyűlési képviselőinek névsora

1. Antalfy József asztalos m., 2. Bánáss László prépost-plébános, 3. dr. Bodnár János egyetemi rektor, 4. dr. Juhász Nagy Sándor v. igazságügyminiszter, 5. dr. Juhász Géza tanár, 6. Kállai Sándor földmunkás, 7. Kovács János kőműves, 8. Labancz András kőműves, 9. Lada Ferenc kőműves, 10. Leitner Jenő kereskedő, 11. dr. Lévay Zoltán ügyvéd, 12. dálnoki Miklós Béla vezérezredes, 13. Óry

István gazdálkodó, 14. Pálfi Sándor kőműves, 15. dr. Révész Imre ref. püspök, 16. dr. Sántha Kálmán egy. tanár, 17. Simon János cipész, 18. Szabó István szabó, 19. Szendrey Sándor ácsmester, 20. Tariska István orvos, 21. gróf Teleki Géza egyetemi tanár, 22. Tóth Mihály vasmunkás, 23. dr. Vásáry István polgármester, 24. Vásáry József gazdálkodó, 25. Végh Dezső szobafestő.

Ha dúsamson dolgozói hitet tettek a demokratikus Magyarország mellett

Hajdúsámszon dolgozói 1944. december 17-én a helybeli kommunista párt és a Földmunkás Szövetség vezetésével népgyűlést tartottak, melyen a következő határozati javaslatot fogadták el:

1. A felszabadító vörös hadsereget minden eszközzel támogatni kell, nemcsak az anyagi utánpótlás területén, hanem — Finnország, Románia, Bulgária példája nyomán — fegyveres erővel is a német betolakodók ellen, akik országunkat a magyar reakciós vezetőséggel karöltve belesodorták a második világháborúba.

2. A hazaárulókat, a háborus bűnösöket le kell tartóztatni és az ítélkezésre hivatott népbírók elé

kell állítani. Vagyonukat el kell kobozni.

3. Azonnal fel kell állítani a népbíróságokat.

4. A közigazgatási szerveket, a bíróságokat, a honvédséget, a karhatalmat meg kell tisztítani a nyilas, hazaáruló s a népellenes elemektől.

5. Az elhagyott és fasiszta birtokok kezelését a Földmunkás Szövetség kezelésébe kell adni. A falu dolgozói a Földmunkás Szövetség vezetésével gondoskodni fognak a földeken maradt termények betakarításáról, s a földek megműveléséről.

6. Az összes nagybirtokok minél előbbi felosztását. A föld azé legyen, aki azt megműveli.

A Magyar Kommunista Párt, a Földmunkás Szövetség, az Iparosok és a Demokratikus Ifjúsági Szövetség

Bornyiné

tűzőszaloniát
uléből megnyitotta

Rákóczi-utca 11.

Tartós ondolálást

hajfestést készíttessen

Köhöny Lászlóné-nál,
Széchenyi-u. 2. Kistemplom mögött.

Uri szabóság

férfiruhát

hozott anyagból

tökéletes szabással készít a

Tiszán'uli Ruházem

Sas-utca 2. szám, félemelet.

Férfi fehérnemű

hozott anyagból
mérték után
vállunk

Tiszán'uli
Fehérneműzem

Vár-utca 2. szám, félemelet.

helyi szervezete a javaslatot egyhangulag elfogadta s fogadalmat tetek, hogy az új demokratikus Magyarország felépítéséért vállvetve fognak harcolni.

Négy iolámpa

Estéknént négy iolámpa ontja szikrázó fényét a debreceni főutcán. Ót hosszú év után először ragyog fény a városban.

Csak négy lámpa, de az eddig sötétben bozorkáló ember jóleső erzéssel tekinget szét az esti utcán. Csak négy lámpa, de láttára elfelejtett hangulatok, színek és érzések szivárognak fel a lélek eltemetett mélyéből. Csak négy lámpa, de ugy érzem, ez több számunkra, mint részleges kivilágítás, több a mult dédelgetett emlékénel is; az öt év után először felszikrázó lámpák most szimbólummá szepülnek.

Micsoda irtózatossötétben tapogatózunk eddig, míg le rossz-szándéku kezek vezettek, taszítottak bennünket halálos buktatók felé és micsoda gonosz akaratu kezek oltották ki az itt-ott fellobbanó tényeket! Harc! — ordították fülünkbe évtizedeken heresztül. Beke! — mondotta szelíden az ember és elfordította a fejét. Gyűlölet! — sziszegte felénk hosszú évekig a magyar éjszaka vaksötétsége. Igazság! — ontják most felénk a felragyogó lámpák.

A sötétben járó ember, a hazugságtól elbódított ember vérebe bódogan issza be magát a fény. Ma még hunyorogva néz messze a szokatlan világosságba, de holnap már bátran emeli fel a fejét.

Négy lámpa ragyog az éjszakában. Igen, szimbólum ez számunkra: gyönyörű jelkép: a fény, a szabadság, munka és igazság biztató ígérete. (r)

FILM Lenin 1918-ban

— Apolo —

Nagy örömmel fogadtuk ezt a filmet, mely betekintést nyújt a számunkra annyira elzárt, hazugságok ködébe burkolt új orosz történelem egyik legérdekesebb fejezetébe. 1918, az „intervencio esztendeje” bontakozik ki előttünk Lenin életén keresztül. Lenin, Sztálin, Dzserszinszki, Gorki, Szverdlov és a többiek alakja természetes, valóságos. A rendezés kitűnő, különösen az utolsó jelenet, amikor Sztálin vaskézrel felrázott vörös hadserege ellenállhatatlanul zúdul az orosz steppeken át, hogy elsöpörjön minden ellenállást, gáncsot, árulást — monumentális!

Kár, hogy a filmet, mely történelmi fontosságú párbeszédekkel, szónoklatokkal volt tele, nem kísérté magyar szöveg, s így sokan nem értették meg az összefüggést. A filmet röviden magyar nyelven bevezették ugyan, de nem ártott volna az egyes felvonások között bővebb magyarázat. (ag.)

Fegyelmezett közönséget!

Nem hagyhatjuk szó nélkül azokat a bosszantó, sőt felháborító jelenségeket, melyeket a mozikkban, különösen pedig a Csokonai-színházban az utóbbi időben tapasztaltunk.

Az előadás alatt a közönség egy része — kultur-emberhez nem méltó módon, — fegyelmezetlenül viselkedik. Egyesek fesztelenül és hangosan beszélgetnek, mások ki-bejárnak, kráknognak, nevetgélnek, ajtókat csapkodnak. Mondanunk sem kell, hogy a közönségnek ez a viselkedése komolyan zavarja azokat, akik valóban kultur-igényeik kielégítésére járnak színházba. Nem is szólva arról, hogy a láрма és zaj az előadók munkáját is károsan befolyásolja.

Elvárjuk, hogy a közönség fegyelmezettebben viselkedjék az előadások alatt. Akik fecsegni akar, maradjon otthon, akinek hiányzik a séta, rendelkezésére áll a korzó, de aki beül a színházba, maradjon csendben s ha már ott nem érdekli az előadás, legalább a többieket ne zavarja. Elvárjuk, hogy a közönség viselkedése méltó legyen a Csokonai-színházhoz!

Halálozás. Bujdosó István, a vízművek kútelezője, holttestét ideiglenes nyughelyéről ma délelőtt 11 órakor a Köztemetőben helyezték örök nyugalomra református szertartással. Bartha vállalat.

ISKOLA

ANGOL óvoda és iskolások tanítása: Kólcsey-u. 16.

Felhívás

Megalakul a nevelők szabad-szakszervezete

Felhívjuk Debrecen nevelőit: egyetemi tanárokat, tanárokat, tanítókat és óvónőket, hogy f. hó 21-én, csütörtökön d. u. fél 3 órakor jelenjenek meg az Arany János-u. 2. sz. alatti szakszervezeti helyiségben a nevelők szabad-szakszervezetének megalakításának megtárgyalására. Előkészítő bizottság.

Nullásliszt kiosztás

Az érvényben lévő liszt- és kenyérfegy. B. szelvényére 20-ától kezdve szelvényenként 1 kg. nulláslisztet lehet vásárolni a liszt eladása megbízott kereskedőnél. A lisztárus társulat megbízott kereskedők — amennyiben vevőkörük szükségletének kiegészítésére megelégedő mennyiségű finomlisztet nem rendelhetnek — a lisztárutvány átvétele mellett a közlélmelési ügyosztálynál jelentkezhetnek.

A liszt árát a kereskedők az utalvány kiváltása alkalmával a Közélmelési Ügyosztálynál fizetik be. A B. szelvény december hó 28-áig érvényes és e napig bármikor beváltható. A lisztkecskedők a beváltott szelvényekkel a műtábla is követett eljárás szerint, december hó 30-án kötelesek elszámolni. Azok a kereskedők, akik nem os elszámolást nem adnak be, a további lisztkiutalásból nem részesülnek. Debrecen, 1944 december hó 19. Polgármester.

Hirdetmény

Tekintve, hogy a városi időjelző órák anyagihiány miatt még nem helyezhetők üzembe, így a nagyközönség érdekében történik az az intézkedés, hogy **este pont 7 órakor** a villanyfeszültség csökkenésével jelzi a pontos időt. Debrecen, 1944 december 19. **Palaky műszaki felügyelő.**

Megindult a személyforgalom Debrecen és Nagyvárad között

A MÁV debreceni üzletvezetősége közli, hogy folyó hó 18-tól kezdve párosnaponként Nagyvárad—Püspökladány és Nagyvárad—Debrecen között egy-egy személyvonatpárt helyeztek forgalomba.

Nagyváradról indul Püspökladány felé párosnapokon az 559. sz. vonat orosz idő szerint 9 óra 15 perckor, Püspökladányról visszaindul 566. sz. vonat orosz idő szerint 15 óra 00 perckor.

Nagyváradról indul Debrecen felé párosnapokon az 5727. sz. vonat orosz idő szerint 9 óra 30 perckor, Debrecenbe érkezik 11 óra 40 perckor és Debrecenből visszaindul az 5726. sz. vonat orosz idő szerint 15 óra 34 perckor.

Rokkant nyomdászok figyelmébe! Segélykifizetés minden nap reggel fél 8—9-ig Apafi-utca 16. szám alatt.

Az Iparos Dalegylet tagjait felkérem, hogy Klinge Antal iparostársunk temetésén szerdán délután 2 órakor feltétlenül megjelenni szíveskedjenek. Elnök.

Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában

a tanítás kellő számu növendék jelentkezése esetén 1945 január 1-én megkezdődik a jelentkezni lehet naponta 10—1-ig és 2—4-ig a zeneiskola új ári hiva a aban (Vár-u. 1.). Tanítók: Zongora, ének, neg dú, gordonka, fau. és es pengető hangszerek. Amennyiben kellő számu vonos és uvos növendék jelenkezik, január 1-én az intézet zene a a is — me y tavaly o y nagy sikerrel mutatkozott be — megkezdí működését. Várjuk régi és új növendéke nek jelenkezesét. Gaftffy Lajos mb. igazgató.

HIRDETMEY

1. §. Az egyetemes munkakötelezettség elvénél gyakorlati érvényesítése céljából Debrecen város területén minden 18—50 éves nő és 16—60 éves férfi közmunkakötelezettség alá esik.

2. §. A közmunka kötelezettség alól csak azok a személyek mentesek, akik tisztiorvosi bizonyítvánnyal igazolják az állandó (pl. testi hiba miatti), vagy időleges (pl. terhes nők, egy éven aluli korban levő gyermek anyja) teljes munkaképzettségüket és egyben hatóságai bizonyítvánnyal azt, hogy teljesen vagyon és kereset nélkül vannak.

3. §. A munkakötelezettség következtében minden kötelezett minden 14 napból egyet közmunkanapként szolgálattal köteles tölteni.

A közmunkára kirendelést a hatóság írásban közli. A megjelölt napon és helyen a kötelezett a munkát legjobb tudása szerint köteles elvégezni. Joga van azonban arra, hogy maga helyett mást állítson ki a munkára.

A munkakötelezettséget meg is lehet váltani és pedig naponként 15 pengővel, amely minden hónap 20-tól 27-ig fizethető be a városi adóhivatalnál.

A megváltás legalább kettő napra lehetséges, de egyszerre kettőnél több nap is megváltható.

4. §. Aki a kötelezett 14 naponkénti egy munkanapnál több munkanapra vétetnek igénybe közmunkára, a többi napra a megváltási összegnek megfelelő munkabért kap.

5. §. A megváltást fizetők neveit a városi adóhivatal 24 óra belül köteles közölni a munkára kirendelést eszközölő hivattal.

6. §. Aki a munkakötelezettség alól magát kivonja a megváltási összeget be nem fizeti, sem a közmunkára a kirendelés dacára ki nem áll. attól a hatóság a kenyérelállítás meg fogja vonni. — azon felül, hogy a hatóság 10 napig terjedhető ingyenes közmunkára rendelheti ki.

Polgármester.

Felelős szerkesztő: Radó István.
Felelős kiadó: Dr. Tariska István.
Kiadja: a „Szabadság nyomda- és kiadóvállalat Debrecen,
József királyi harcma-utca 16. szám.

APROHIRDETESEK

Szakmunkásokat a szakszervezetek közvetítene, Arany János utca-2.

MUNKA

Komenciós majorost keresek közeli tanyára. Pozsonyi-út 27 vagy Belle-gelő 282. 5

Lakostanulót azonnal felveszek. Korom Gábor, Bethlen-u. 5.

Bentlakó háztartási alkalmazott felvétetik Szilvási-palánál, Svetits palota I. emelet. 69

Csapó-utca 15. szám alatt kenyérrusító hölgy felvétetik azonnalra. 64

Felkérem a „Gambri-nus“ étterem volt személyzetét, hogy jelentkezzenek a Gambriusban. 67

Szerényigényű megbízható jóérzésű nőt, ki főzést egy személyre vállalhatja, azonnal felvétetik. Széchenyi-u. 41. 60

Tetőfedéshez tanuló, napszámok magas fizetéssel felvétetnek azonnal. Széchenyi-u. 41. 61

Perfekt gépirónó állást keres. Cím a kiadóban. 71 **Fiázmester** felvétetik. Mester-u. 29. 72

Jó munkás fodrászsegédet magas fizetéssel, esetleg 5 százalékra keresek. Szonyi, Sámsoni-út 49. 74

Lakostanulót fizetéssel felveszek. Szilvási János lakostanulómester, Arany János-u. 1.

Férfiszabóságba nagymunkást, kézimunkást és kismunkást felvesz Tiszántúli Ruházem, Vár-utca 2., félemelet. 72

Mindenes bentlakó vagy bejáró felvétetik. Bethlen-utca 30. 96

Jó rajzoló, kirakatervezésben jártas debreceni fiatalember jelentkezézik 12—1-ig Piac-u. 43. sz. III. lépcső III. em. 8.

LAKÁS

Kiadó egy utcai szoba konyha és egy udvar: szoba, konyha lakás. Tanító-u. 15. sz. 69

2 szoba, előszobás lakás azonnal kiadó. Honvéd-u. 13. sz. 70

Egy szoba, konyha kiadó. Borz-u. 28. 79

Bútorozott szoba kiadó. Értekezhetni szállítási irodában, Piac 50 alatt. 85

3 szobás komfortos lakás, ugyanott 2 és 1 szobás lakások kiadó. Érdeklődni lehet dr. Erdős ügyvédnél, Piac-u. 61. Emelet. 73

CSERE

Női harisnyát és békebeli fűzőgumit adok cseréért, esetleg mézért. Csapó-utca 1. I. lépcső IV. em. 5. 10

Ráfvast cserélek cseréért, lisztért, zsirnakváltóért. Liget-tér 20. (Kincseshegy.) 77

38-as női cipőt cserélnék 37-esre. Hadházi-u. 66. szám. 80

Elcserélem 2 sütső sparneltem 3 sütső, ráfizetek. Favágót felveszek. Vár-u. 2. Értkező. 80

Kenőolajat adok petróleumért. Hadházi-u. 66.

ELADÁS

Fejőstehenem eladnám vagy elcserélem hizott sertésért. Kandia-utca 17. 24

Eladó 2 szobás új ház, Liget-tér 20. (Kincseshegy.) 75

Angorafonal eladó. Liget-tér 20. (Kincseshegy.) 76

Csapó 26. bombázott ház eladó. Hivatalnak, egyesületnek alkalmas. — Értekezés délbén. 83

Eladó öntött vaskályhák, samottozott kályhák, villanyvezeték, kisebb káposztáshordó, csavaros vasgályák. Bethlen-u. 5. szám. 84

EGYÉB

A Böszörményi-úton feleke tokban iratimat elvesztettem, ami másra nézve értéktelen. Megtalálójá jutalomban részesül. „Néplap“ kiadóhivatal. 101

Tollat vesz, elad tollgyűjtő telep. Pesti-utca 1. szám, Hatvan-utca sarok. 102

Sertést, szarvasmarhát, juhot, hüvelyes terményt legmagasabb napi áron vásárolok. Vadász, Miklós-utca 43. 103

Jutalomban részesül, aki elvesztett jobbábas fekete férficipőmet Poroszlay tizzenkilencre leadja. Gacsályi. 29

Uri- és egyenruhaszabóságom ismét megnyitott. Selepi Mihály, Piac-u. 41. Javítást, fordítást, vasalást vállalok. 29

Lebombázott házat terlekkel vagy telek nélkül megvételre keresek. Liget-tér 20. (Kincseshegy.) 78

Zongorák hangolását, annak javításait olcsó áron megbízható szakmunkát végző felelősséggel. Tonté, Varga-u. 15. 80

Szerényigényű nő magános férfi vagy nő háztartásvezetését vállalja. — Mester-u. 1. sz. 81

Felsőzsjai ref. iskola val szembeni Belegrád-terüle üzemeltetéséből elutasított teniszűt, képek, villanybúrák, szalmazsákok, liszt nyomravezetőjének magas jutalmat adok. Címem: Közésháza, vagy Debrecen, Homok-u. 13. 82

Értesítem t. vendégeimet, hogy fodrászüzletemet megnyitottam. Nagy Katalin, Kossuth-utca 11. sz. 87

Felhívom a sütsőszakosztály tagjait, hogy f. hó 20-án, szerdán délbén 1 órakor az Ipartestület székházában fontos megbeszélés végett saját érdekében jelenjenek meg. Elnök. 65

Egy lóra fuvert válllok egy drb díofatórzs, öt pár női patent harisnya eladó. Egy jó állapotban levő férfi kabátot megvételre keresek. Honvédtemető-u. 80

Veszek és eladok

hasznalt bútorokat, ruhaheműket, varrógépet. Mezei Gyula, József kir. herceg-u. 50.

Tetőfedéseket palával, cseréppel, papírral, szurokkal soron kívül végez Bulyovszky Dániel, Széchenyi-u. 41.

Építési anyagok, aholit és mozaiklapok ismét kaphatók a Debreceni Működgyár Fürdő-u. 2. sz. telepén, téglá pedig a Kishegyesi-út 459. sz. téglagyárában. Telefon névre hívandó.

Húsvágó tökét és konyhai nagy edényeket és üstöt vesz a „Gambrius“ étterem. 68

Veszek ébresztő órát, karórát vagy zseborát, női és férfi fehérneműt, párnahaját, papianepedőt, paplant, férfiszövetet vagy ruhát. Pozsonyi-út 8. sz. 69

Tetőpalát cserépet, kátránypapírt magas áron veszek. Bulyovszky, Széchenyi-u. 41. 62

Süti tök vizeszonteladók és utcai árusok részére kapható: Tiszántúli Sütiüzem, Vár-u. 2. 71

Kovácsműhelyembe társat keresek. Nagy Gyula, Erzsébet 17. 88

Bármilyen gyapjúfonást és kártolást, angora nyúlgyapjút válllok. Csapó-kert, Kinizsi-utca 14. 83

Elveszett hétfőn este Pacsirta, Eötvös vagy Rákóczi-utcan szakérről egy zsák csomag. Becsületese megtaláló legalább a diplomát jutalomért juttassa Csapó-utca 84. sz. Mogyoróssyhoz. 84

Felkérjük Kabai Máriaát, azonnali jelentkezzen Szent Anna 56 alatt. 91

Felkérem volt kedves tanítványaimat, hogy Csiklag-u. 38 alatt pénteken vagy szombaton 11—12 között jelentkezzenek. — Szappanyos M. 93

Hizott és sovány pulyká kapható, ugyanott költözötést válllok. Kishegyesi-út 38/f. 95

Angóra és nyers gyapjú fonalakat, mindenféle fonalakat vásárol, cserél Piko, Kossuth-u. 4. 97

Angorafonókat alkalmazok, fonást kiadok. Piko, Kossuth-u. 4. 98

Komáromi fodrászat nyitva reggel 10 órától 3-ig. 90

Fuhrmann Katalin nő divatszalonját újból megnyitotta. Szent Anna-utca 56. 92

Üzletberendezés, épület és bútorjavításokat elvállal Lusztig asztalos, Eötvös-u. 87. 94

Férfiöltönyt, felső kabátot és külön nadrágot keres megvételre vagy cserére pesti munkaszolgálatos. Cserepes-u. 4. 20

Kérem, ha valaki nyomra vezetne, Fordson traktortom Péterfia-dűlőről elhurcolták. Nyomravezető jutalomban részesül. Tóth Miklós, Lehala 7. 88